

Диалектиката на криза и реформа е отличителна за Европейската общност през 80-те години. Формулата "диалектика на кризата и реформата" показва, че при европейското обединение феномените "криза" и "реформа" трябва да се разбират само в тяхното неотделимо взаимодействие. Пропуснатите реформи допринасят значително за извличане на опит от кризите; изострените кризи и планираната от комплексни проблеми увеличават натиска за реформи. Икономиките на всички страни членки на ЕО от средата на 70-те години са в криза. Нараства и опасността от един изобретателен национален протекционизъм, който подкопава Общия пазар. Неблагоприятното развитие на рамковите условия на световното стопанство и икономическите проблеми вътре в ЕО довеждат до все по-изострящи се противоречия между интересите на Общността и претенциите на националните държави. Процесът на намаляване на солидарността става непредвидим. Затова инициативата за разширяване на юг също бива посрещната със силна съпротива.

В икономически неблагоприятната ситуация институционалната слабост на Общността ограничава нейната способност за действие. Нейните институции показват слабости, които влияят върху вътрешната способност за действие. Комисията се превръща в център за управление на междуправителственото сътрудничество. Работата на Съвета на министрите - основния орган за вземане на решения в ЕО - се характеризира с недостатъчна ефективност. В много случаи действията в Съвета на министрите следват логиката на националния пазарлък; те потъват в полумрака на тайната процедура на вземане на решения и в колективната правителствена отговорност при всяка страна членка.

Бюджетът на ЕО от години е обременен със структурни недостатъци. Междувременно Общността достига границата на своите възможности за финансиране. Наличният финансов обем е твърде малък с оглед на предстоящите задачи. Най-вече концентрацията в селскостопанския пазар на около две трети от всички бюджетни разходи драстично ограничава възможностите за активна европейска политика в другите области. Разпоредбите на селскостопанския пазар продължават политика, която отделните страни практикуват още от 1958 г.: запазване на пазара като регулиращо средство, държавно определяне на цените и гаранции за пласмента, за да се запази собственото селско стопанство. Тази двойна функция на цените като инструмент за насочване на селското стопанство, т. е. намерението чрез формиране на цените да се гарантира на фермерите доход като в индустрията и едновременно да се установи равновесие между предлагането и търсенето, не е постигната, а само води до по-скъпа свръхпродукция.

В обобщение могат да бъдат посочени следните области на концептуална несигурност за ЕО в началото на 80-те години:

- ЕО трябва да намери пътища за усилване на своята идентичност и така да повиши способността си да се налага над единичните интереси на отделните страни членки или на силните обществени съюзи.
- Институционалната структура на Общността трябва да се приспособи към новите дадености и да претърпи значителни развития.
- Общността не може дълго да отбъгва решаването на своите бюджетни проблеми. При това става дума за закъсняла реформа на аграрния пазар, за по-нататъшното развитие на системата за собствените приходи, за разширяване на правомощията на ЕП по отношение на бюджета, както и за увеличаване на дела на регионалната и социалната политика в общия бюджет на Общността.

Списъкът от проблеми в началото на 80-те години

- Общността би трябвало да даде по-осезаем и с това по-скъпостру-ващ принос за вътрешнообщностния трансфер на ресурси. Дълбоките различия в развитието вътре в ЕО в нарастваща степен се проявяват като сериозен проблем. В това отношение пред ЕО стои задачата да направи проект на обща структурна политика за едно в максимална степен различно структурирано икономи-ческо пространство.
- С оглед на международните предизвикателства Общността се изправя пред задачата да повиши своето външноикономическо сът-рудничество и способността си да действа.